

OBSAH

Předmluva	8
Úvod	10
0.0.1 Řízení a sdělování v životě jedince a společnosti	10
0.0.2 Sdělování v oblasti dálkových spojů	11
0.0.3 Informace, signál a zpráva	13
0.0.4 Sdělovací procesy	14
 I. část FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI ELEMENTŮ SDĚLOVACÍCH PROCESŮ	
1.1.1 Determinovaný signál	15
1.1.2 Harmonický signál	15
1.1.3 Složený periodický signál	20
1.1.4 Nekonečná řada harmonických signálů	24
1.1.5 Přechod na neperiodické signály	30
1.1.6 Přednosti použití Fourierovy transformace pro analýzu sdělovacích procesů	40
1.1.7 Změna časového měřítka signálu a zákon $\Delta f \cdot \Delta t$	40
1.1.8 Aditivnost signálů a spekter	41
1.1.9 Věta o zpoždění signálů	41
1.2.0 Obraz součinu signálů	42
1.2.1 Signál součinu obrazů	43
1.2.2 Obraz derivace a integrálu signálu podle času	43
1.2.3 Význam komplexně sdruženého obrazu	44
1.2.4 Použití Fourierovy řady pro analýzu neperiodických signálů	50
1.2.5 Reciproční vlastnosti harmonických a impulsních signálů	50
1.2.6 Impulsní a harmonické řady konečné délky. Vzorkovací věty	53
1.2.7 Přechod na Z-transformaci. Číslíkové posloupnosti	57
1.2.8 Spektrum ve vztahu k obrazu Z-transformace	59
1.2.9 Slovník Z-transformace	59
 II. část FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI KANÁLŮ	
2.1.1 Determinovaný kanál	65
2.1.2 Lineární sdělovací kanály	64
2.1.3 Útlumový a fázový kanál	68
2.1.4 Experimentální zjištění přenosové funkce zkušebními impulsy	87

2.1.5	Vztah reálné a imaginární části skutečných kanálů	88
2.1.6	Kanál se zpětnou vazbou	91
2.1.7	Stabilita lineárních kanálů	92
2.1.8	Nelineární kanály	93
2.1.9	Přechodová funkce nelineárního kanálu	97
2.2.0	Stabilita nelineárních kanálů	98
2.2.1	Kanál amplitudové modulační spojité funkce času	98
2.2.2	Kanál amplitudové modulační diskretních časových funkcí	103
2.2.3	Diskuse výsledku AM a princip vícenásobných přenosů telefonie s kmitočtovým dělením	104
2.2.4	Kanál kmitočtové modulační spojité a diskretních sig- nálů	113
2.2.5	Kanál fázové modulační spojité a diskretních funkcí a rozdílová fázová modulační	119
2.2.6	Použití nelineárních kanálů ke kompresi dynamiky signálu	124
2.2.7	Kompresi kmitočtového pásma signálů	125
2.2.8	Řazení lineárních kanálů za sebou a vedle sebe	127
III. část NÁHODNÉ PROCESY		129
3.1.1	Rekapitulace základních vlastností náhodných procesů	129
3.1.2	Vlastnosti autokorelační funkce sdělovacích procesů a její měření	134
3.1.3	Autokorelační funkce periodického signálu	137
3.1.4	Význam obrazu autokorelační funkce	138
3.1.5	Pravděpodobnost překročení hladiny sdělovacího procesu	145
3.1.6	Úzkopásmový Gaussův proces	150
3.1.7	Diskretní procesy	155
3.1.8	Náhodné posloupnosti	159
IV. část KANÁLY S NÁHODNÝMI VSTUPY A S NÁ- HODNÝMI PARAMETRY		162
4.1.1	Parazitní procesy a základní šum	162
4.1.2	Přenos sdělovacích a parazitních procesů lineárním ka- nálem	168
4.1.3	Přenos Gaussových sdělovacích procesů lineárními kanály	169
4.1.4	Statistická střední hustota spektrálních výkonů na vý- stupu z lineárního kanálu	171
4.1.5	Přenos sdělovacích a parazitních procesů nelineárními kanály	172
4.1.6	Řešení přenosu sdělovacích procesů nelineárními kanály pomocí přechodové funkce	177
4.1.7	Nelinearita kanálů obecného stupně	178

4.1.8	Přenos úzkopásmového sdělovacího procesu detektorem v-tého stupně	180
4.2	Měření spektrálních obrazů sdělovacích procesů	185
V. část INFORMAČNÍ VLASTNOSTI SIGNÁLŮ A PROCESŮ		188
5.1.1	Soustavy signálů a signální prostor	188
5.1.2	Zdroj informace	189
5.1.3	Množství informace, prostá entropie zdroje	190
5.1.4	Omezení vydatnosti zdroje dohodou	193
5.1.5	Původnost přeneseného signálu	194
5.1.6	Podmíněná entropie a střední hodnota vzájemné informace	194
5.1.7	Propustnost šumového kanálu pro informace	195
5.2.0	Impulsová modulace	198
5.2.1	Důsledky šumů v kanále, kvantování	200
5.2.2	Lineární kvantování sdělovacích procesů, kvantizační šum, granulační efekt	202
5.2.3	Nelineární kvantování, výhoda z nelineárního kvantování	203
VI. část KÓDY		205
6.1.0	Smysl kódování sdělovacích procesů	205
6.1.1	Základy teorie kódů	206
6.1.2	Binární kód jako optimální kód z hlediska hospodárnosti číselné soustavy	207
6.1.3	Zásady transformace kódů	207
6.1.4	Kódování pro kanál bez šumu	208
6.2	Optimální nerovnoměrný kód (<i>ONK</i>)	210
6.2.1	Huffmanova metoda sestrojení <i>ONK</i>	211
6.2.2	Shannon-Fannonova metoda sestrojení <i>ONK</i>	211
6.3	Redundantní binární kódy	213
6.3.1	Kódy se složkami konstantní váhy (izokódy)	215
6.3.2	Kódy s pravidelnou změnou v p-řádech	216
6.3.3	Ekvidistantní kódy	216
6.3.4	Korobovovy kódy	217
6.3.5	Váhové kódy	217
6.3.6	Kódy zbytkových tříd	218
6.3.7	Kódy s nejmenší dovolenou vzdáleností	218
6.3.8	Dálnopisný kód <i>MTA 2</i>	218
6.4	Kódy s kontrolou sudosti nebo lichosti	219
6.4.1	Paritní kódy	220
6.4.2	Iterační kódy	221

6.5	Lineární (grupové) kódy	221
6.5.1	Slepianovy kódy	225
6.5.2	Hammingovy kódy	225
6.5.3	Cyklické kódy	227
6.5.4	BCH kódy (Bose-Chaudhuri-Hocquenghem)	230
6.5.5	Realizace kódovacích a dekódovacích obvodů	232
6.5.6	Zkrácené cyklické kódy	234
6.5.7	Standardizace výběru generačního mnohočlenu	235
6.5.8	Způsob detekce a korekce chyb při použití cyklického kódu	236
6.5.9	Detekční schopnosti různých generačních mnohočlenů	236
6.5.10	Korekce chyby při cyklickém kódu	237
6.6	Příloha	238

VII. část STATISTICKÁ DETEKCE SIGNÁLŮ 241

7.1.1	Aplikace zásad statistiky na detekci sdělovacích procesů	241
7.1.2	Konvergence výběrových charakteristik	242
7.1.3	Periodický výběr	243
7.1.4	Údaje potřebné pro vyhodnocování zpráv	244
7.1.5	Vyhodnocovací funkce přijímače	245
7.1.6	Optimální řešení	246
7.1.7	Binární detekce. Bayesovo kritérium	247
7.1.8	Pozorovatel Neumann-Pearsonův a ideální pozorovatel	249
7.1.9	Kotelnikovova teorie detekce signálů z bílého šumu	251
7.1.10	Grafické srovnání kvality přijímače	259
7.2.1	Vyhlažovací a předpovědní filtry	259
7.2.2	Adaptivní filtry	261
7.3.1	Amplitudová detekce signálů	263
7.4.1	Fázové jittery jako zvláštní druh parazitních jevů	263

VIII. část LOGIKA PŘENOSU 270

8.1.1	Rovnoběžnostěn přenosu	270
8.1.2	Přenosový řetězec sdělovacího procesu	274
8.1.3	Úloha telefonie v jednotné telekomunikační síti	279
8.1.4	Zvláštnosti telefonních sdělovacích procesů	280
8.1.5	Poznámky z fyziologie hlasu a sluchu	281
8.1.6	Rozložení hustoty výkonového spektra telefonie	283
8.1.7	Vztažný útlum	284
8.1.8	Richardsonova metoda výpočtu vztažného útlumu	285
8.1.9	Měření vztažného útlumu	286
8.2.0	Základní parametry telefonního spoje podle CCITT	288
8.2.1	Jiná kritéria kvality telefonního přenosu	291

8.2.2	Změna kvality telefonního přenosu s dobou trvání hovoru. Využití této možnosti	292
8.2.3	Elektroakustické měniče	293
8.2.4	Potřeba fiktivních referenčních okruhů a jejich vztažného bodu v síti	294
8.2.5	Statistické rozložení výkonů telefonních proudů v bodě nulové relativní úrovně	295
8.2.6	Výkony sdružených telefonních skupin v bodě nulové relativní úrovně	297
8.2.7	Umístění spektra skupiny v přenosovém traktu vedení	299
8.2.8	Vzdálenost linkových zesilovačů přenášejících definova- nou skupinu telefonních postranních pásem AM	300
8.2.9	Odvození vstupních úrovní výkonů jiných přenosů v bodě nulové relativní úrovně a logika vkládání těchto kanálů do spekter telefonního kanálu a do spekter skupin te- lefonních kanálů	302
8.3.0	Digitální linkové trakty telefonie PCM prvního a vyšších řádů Seznam literatury	305 310